

Nr 27

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss häradsjord, m. m.

I en till riksdagen den 4 maj 1962 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 174, har Kungl. Maj:t under återopande av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att bifalla det förslag varom föredragande departementschefen hemställt.

I propositionen har föreslagits att riksdagen skall godkänna att till Kärna kommun i Östergötlands län må för bostadsbebyggelse överlåtas vissa områden av kronan tillhöriga, utav Hanekinds häradsbor förvaltade s. k. häradsjordar.

Överlåtelsen avser dels 11 800 kvm av fastigheten Häradsjorden 1¹ i Kärna socken, dels 67 300 kvm av fastigheten Häradsjorden 1¹ i Slaka socken. Enligt överenskommelse mellan häradsborna och kommunen skall förstnämnda område säljas för en köpeskillning av 25 000 kr., medan sistnämnda område är avsett att överlåtas i utbyte mot en kommunen tillhörig fastighet Åsdymlingen 1¹ i Slaka socken, värderad till 45 773 kr. 50 öre, samt mot en mellangift av 55 176 kr. 50 öre.

Föredragande statsrådet har, efter redogörelse för i ärendet avgivna remissyttranden av kammarkollegiet m. fl. myndigheter, anfört bl. a. följande.

»Av utredningen i detta ärende liksom i tidigare ärenden berörande de s. k. häradsjordarna i Kärna, Slaka och Skeda socknar i Östergötlands län framgår, att äganderätten till ifrågavarande fastigheter får anses tillkomma kronan, som emellertid upplåtit desamma åt Hanekinds häradsbor.

Enligt vad jag under hand inhämtat utgår för närvarande av den årliga nettoavkastningen av jordarna en tredjedel till häradshövdingen i Linköpings domsaga och en tredjedel till de nämndemän (nuvarande antal 9), som i sagda domsaga är bosatta inom Hanekinds härad. Återstående tredjedel av den årliga nettobehållningen tillgodogöres Hanekinds härads tingshuskassa.

Den nu föreslagna överlåtelsen till Kärna kommun av vissa områden av fastigheterna Häradsjorden 1¹ i Kärna socken och Häradsjorden 1¹ i Slaka socken är avsedd att tillgodose kommunens behov av tomtmark. Som vederlag för överlåtelsen har kommunen bjudit dels köpeskillningar till ett sammanlagt belopp av 80 176 kr. 50 öre och dels en kommunen tillhörig fastighet, vilken åsatts ett värde av 45 773 kr. 50 öre. Dessa prissättningar har såväl överlantmätaren i länet som kammarkollegiet vitsordat som skäliga.

För egen del tillstyrker jag, i likhet med de hörda myndigheterna, att den föreslagna marköverlåtelsen från kronan till Kärna kommun kommer till stånd. Överlåtelsen, vilken fordrar riksdagens samtycke, torde böra verkställas på sätt kammarkollegiet angivit.

Vad angår förvaltningen och dispositionen av vederlagsfastigheten och inflytande köpeskillingsmedel anser jag erforderligt att särskild utredning verkställas om den framtida dispositionen av ifrågavarande häradsjordar och därmed sammanhängande frågor. Under sådana förhållanden torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att tills vidare förordna om vederlagsfastighetens och köpeskillingsmedlens disposition, avkastning m. m.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda försäljningsförslaget föranleder ingen erinran från utskottets sida. Ej heller har utskottet något att invända mot vad Kungl. Maj:t i övrigt anfört i detta sammanhang. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må godkänna den i det föregående förordade överlåtelsen av häradsjord till Kärna kommun.

Stockholm den 23 maj 1962

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Hjalmar Nilsson, Bertil Andersson, Mossberger, Nils Hansson, Gunnar Berg, Hedström, Carl Eskilsson, Jonasson och Isaacson; samt

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Hægglom, fru Lindskog, herrar Nilsson i Lönsboda, Östlund, Franzén och Lundmark.